

אין ארץ ישראל

1. ארץ ישראל ו'ט'ג

כֵּן כִּה יִהְיֶה זֶרַעַךְ. יָדוּעַ שְׂאִין מְזַל כֻּלָּל לְיִשְׂרָאֵל בְּרִיקָע, וְכֻל הַמְזוּלוֹת הֵם כְּנֻכְרִים לְיִשְׂרָאֵל. שְׁעַל פִּי הַמְזוּלוֹת לֹא הִיָּה רֵאוֹי הַלְהוּת בֶּן לְאַבְרָהָם אַבִּינֵן ע"ה, כְּמוֹ שְׂאֵמֶר — רֵאִיתִי בְּאַצְטַגְנִינֹת שְׁלִי וְאִינֹי רֵאוֹי הַלְהוּת לִי בֶן (גַּמ' שְׁבַת קִנֹּי, א). אֵךְ שֶׁהִקְב"ה הִגְבִּיָּה אוֹתוֹ לְמַעֲלָה מִן הַמְזוּלוֹת וְאֵמֶר לוֹ "כִּה יִהְיֶה זֶרַעַךְ" ... וְאֵם כֵּן לְפִי הַמְזוּלוֹת לֹא הִיָּו רֵאוֹיִים יִשְׂרָאֵל הַלְהוּת כֻּלָּל בְּעוֹלָם. וְמֵאִין יִהְיֶה לְהֵם מְזַל לְיִשְׂרָאֵל, אֵךְ שֶׁהֵם נְכַלְלִין בְּמְזוֹל כֻּלְלִי..."

וְהֵינֵנו מְפַנֵּי שְׂאִין לְהֵם מְזַל כֻּלָּל, אֵלֹא שֶׁהֵם לְמַעֲלָה מִן הַמְזוּלוֹת. וְהֵינֵנו אֵם הֵם צְדִיקִים, וְאֵם לֹאוֹ הֵם יוֹרְדִים ח"ו עַד לְעַפְרֹא אַבֵּל אֵם הֵם צְדִיקִים עוֹלִים עַד לְשָׁמַיִם לְמַעֲלָה מִן הַמְזוּלוֹת. לְפִיכֵן לֹא הִיָּה [הַמֵּן] יְכוֹל לְהַפִּיל [הַגּוֹרֵל], אִימְתִי יִהְיֶה מְזַל רַע לְיִשְׂרָאֵל, כִּי אִין לְהֵם מְזַל כֻּלָּל. אֵךְ הַפִּיל [גּוֹרֵל] אִימְתִי יִהְיֶה מְזוֹל תְּקִיף. זֶהוּ שְׂנֵאמֶר

שְׁחִישׁ, א, ו

"הַפִּיל פּוֹר, הוּא הַגּוֹרֵל לְפָנֵי הַמֵּן", דִּיקָא. (פִּי הַגְרָמ'א הַשְּׁלֵם לְאַסְתֵּר, ג, ו)

רְבוּתֵינוּ ז"ל הִסְכִּימוּ, שְׂאִין מְזַל לְיִשְׂרָאֵל. וְאֵם הֵם עוֹשִׂים רְצוֹנוֹ שֶׁל מְקוֹם עוֹלִים עַד לְשָׁמַיִם, וְכִשְׁהֵן יוֹרְדִין, יוֹרְדִין עַד לְעַפְרֹא. וְהַטַּעַם לְזוֹה, כִּי יָדוּעַ שְׁנַפְשוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל מִן הָאָרֶץ, כְּמוֹ שְׂנֵאמֶר "תּוֹצִיא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה כו" (לְעִיל א, כו, עִי"ע שֵׁם). וְהָאָרֶץ לִית לָהּ מַגְרִמָּה כְּלוּם, עַד שְׁנוֹתֵינִן לָהּ מִן הַשָּׁמַיִם, וְגַם [זֶה] כְּשׁוֹרְעִין. לְכֵן אִין לְהֵם לְיִשְׂרָאֵל כְּלוּם, רַק עַל יְדֵי מַעֲשֵׂה. אַבֵּל הָאוֹמוֹת שְׁנַפְשוֹתֵם מִן הַשָּׁמַיִם, אִין צְרִיכִים לְמַעֲשִׂים.

וְלִכֵּן הַכּוֹכְבִים וְמוֹזוֹלוֹת מְתַנְגְּדִים לָנוּ. שְׁעַל פִּי הַמְזוֹל אַבְרָהָם אִינֹו מוֹלִיד, עַד שֶׁהִגְבִּיָּהוּ [הַקְב"ה] לְמַעֲלָה מִן הַמְזוּלוֹת וְאֵמֶר לוֹ צֵא מֵאַצְטַגְנִינֹת שְׁלֵךְ. וְלִכֵּן כְּשֶׁהֵם עוֹלִין, הֵם עוֹלִין עַד לְמַעֲלָה מִן הַרְקִיעַ, כְּמוֹ שְׂנֵאמֶר [בְּאַבְרָהָם] "הִבַּט הַשָּׁמַיְמָה וְכו"י, וְאִין הִבַּטָּה אֵלֹא מְלַמְעֵלָה לְמַטָּה. וְכִשְׁהֵן יוֹרְדִין כו", כִּי אִין לְהֵם חֶלֶק בְּמוֹזוֹלוֹת. (פִּי

2. ארץ ישראל ו'ט'ג

תּוֹצֵא הָאָרֶץ. בְּאֵדָם יֵשׁ רוּחַ הַבְּהֵמִיּוֹת וְנֶפֶשׁ הַבְּהֵמִיּוֹת. הַרוּחַ הוּא מִן הַשָּׁמַיִם, וְהַנֶּפֶשׁ הוּא מִן הָאָרֶץ, כְּמוֹ שְׂנֵאמֶר "תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה". וְשָׁמַיִם הוּא כּוֹלָל כֻּל

הַבְּרִיּוֹת, כְּמוֹ שְׂנֵאמֶר "וְאַתָּה מַחִיָּה אֵת כּוֹלָם", בֵּין יִשְׂרָאֵל וּבֵין הָאוֹמוֹת. אַבֵּל מִן הָאָרֶץ הֵם נְפֹרְדִים, הָאוֹמוֹת נֶפֶשׁוֹתֵם מִחוּץ לְאָרֶץ, וְיִשְׂרָאֵל נֶפֶשׁוֹתֵם מֵאָרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהֵם דְּבוּקִים בָּהּ. אַבֵּל הָאוֹמוֹת אִינֵם מְקַבְּלִים רַק מִן הַשָּׁמַיִם בְּכֻלָּלוֹת מִפְּאֵת רוּחָם, וְיִשְׂרָאֵל לְבַדָּן נוֹטְלִין גַּם בִּיחּוּד מִן הָאָרֶץ.

לְכֵן הָאוֹמוֹת מוֹנִין לְחַמָּה וְיִשְׂרָאֵל לְלִבְנָה, כִּי הָאוֹמוֹת אִין לְהֵם חֶלֶק בְּלִבְנָה, אֵלֹא בְּחַמָּה הֵם נְכַלְלִים. וְכֵן הָאוֹמוֹת אִין לּוֹמְדִין תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה, כִּי תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה הוּא בִּיחּוּד לְיִשְׂרָאֵל לְבַדָּן, וּבְתוֹרָה שְׁבַכְתָּב מַחֲמַת שְׁהִיא גְבוּהָ נְכַלְלִין בּוֹה גַּם שְׂאֵר הָאוֹמוֹת. (פִּי שְׁחִישׁ א, ו)

כִּידוּעַ שְׁנַפְשֵׁי הָאוֹמוֹת הוּא מִן הַשָּׁמַיִם וְכּוֹכְבִים, וְנֶפֶשׁ יִשְׂרָאֵל מִן הָאָרֶץ, כְּמוֹ שְׂאֵמֶר הַכְּתוּב "תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה כו"י". (פִּי שְׁחִישׁ א, ו, פִּי ב, וְעִי"ל טו, ה, וְשִׁמּוֹת ד, כִּבְיָ)